ȚARA VISULUI

A fost odată într-o vreme uitată o fată frumoasă, cum nu era alta, și fata asta, Maria, era singură la părinți. Și când au început a roi pețitorii, iaca face ce face Maria și se duce numai Dumnezeu știe unde și după un an se întoarce acasă cu un copil din flori. Apoi dacă l-a făcut, a fost bine făcut și i-a pus numele Busuioc, dar liniște și pace n-a mai avut fata în lume. Că așa-s oamenii răi și năpăstuiesc fetele fără noroc. A lăsat fata asta satul și casa și s-a prăpădit pe cele drumuri, robind pe la ușile creștinilor, dar de spus n-a spus cine-i tatăl copilului, că n-ar fi crezut-o nimeni.

Copilul cel din flori s-a dovedit însă năzdrăvan. Crescut cu cântece de dor și de jale și spălat cu lacrimile mamei lui, copilul s-a ridicat cu încetul de la pământ și s-a ales dintr-însul un fecior închinat, de nu-i găseai părechea. Atâta mângâiere mai avea biata femeie în zilele ei.

A curs așa viața acelei mame până într-o bună zi, când a împlinit feciorașul ei douăzeci de ani. Într-o dimineață se scoală Busuioc din somn și se pune pe plâns și plânge și plânge, de se scutură cămașa pe dânsul.

— Ce ai, dragul mamei? îl întreabă mă-sa cu inima sărită din loc.

— Mamă dragă, am visat un vis tare frumos. Se făcea așa c-am ajuns în Țara Visului și m-am însurat cu zâna care stăpânește țara aceea. M-am trezit și-am dat de viața asta ce-o ducem și pe care n-o mai sufăr. Mai bine mor!

Începe a plânge și mă-sa. Își da ea seama că-i în primejdie feciorul. Știa ea ce știa. Când era fată, visase și ea un Făt-Frumos, se dusese după dânsul în Țara Visului, trăise cât trăise cu el și, când s-a trezit, s-a văzut cu un copil din flori. Vai și-amar ce va păți și feciorul ei! Se vede că are firea ei și a visat și el. Dar poate-i va trece…

Îl descântă mă-sa pe Busuioc de plânsori și de dor, dar toate se dovedesc degeaba. Feciorul, când se trezea din somn, plângea și mai amarnic. Noapte de noapte, se visa în Țara Visului cu zâna lui, pe care o avea în inimă și în

minte. De mâncat, nu mai mânca și se topea din picioare.

— Mamă, eu am să mor de dorul zânei!

Dacă vede mă-sa și vede că nu-i a bine și i se prăpădește feciorul, își ia inima în dinți și-i spune:

— Dragul mamei Busuioc, eu te-oi îndruma pe calea cea bună, că pe ea am mers și eu. Poate-i ajunge la o izbăvire, numai nu știu care va fi, că eu am fost fată și m-am ales, când m-am trezit, cu un copil din flori. Cu tine nu știu ce se va întâmpla, dar taina Țării Visului ți-oi dezveli-o cât îmi stă în putință din ce-mi mai aduc aminte.

— Întâmple-se, mamă, măcar ce se va întâmpla, numai ajută-mă! Am știut eu că este o Țară a Visului, unde trăiește zâna mea, că eu numai pe ea o visez, iar ea mă așteaptă.

— Am să te ajut, dragul meu! Apoi iaca toată pățania mea, așa cum mi-a fost scrisă-n stele. Și eu visam toată noaptea și tânjeam după un Făt-Frumos. Într-o zi, luându-mă cu plânsul și cu dorul, am ajuns într-o vale necunoscută și, cum eram însetată, am băut dintr-un izvor. Acel izvor, dragul mamei, era izvorul uitării. Am să te duc să bei și tu dintr-însul.

— Să mergem, mamă, că nu mai am stare!

Se duc ei până-n valea aceea și se opresc la izvor. Feciorul dă să beie, punându-se într-un genunchi, dar mă-sa îl oprește.

— Mai adastă, dragul mamei, ca să-ți mai spun câteva vorbe, că după ce vei bea din izvor, te așteaptă altă viață și pe asta ce-ai dus-o o uiți. Cât nu ți-i aduce aminte de ea, ai să fii alt om și poate vei da și de zâna ta și vei fi fericit. Dar dacă va fi să te trezești din viața cea nouă, să te întorci la mine, c-am să te aștept. Atunci ai să-ți aduci aminte de mine și de viața trăită până astăzi. Alte vorbe nu-ți mai spun, c-ar fi degeaba. După ce bei din izvorul acesta, uiți da mamă și de casă și eu nu știu ce să-mi doresc, să rămâi fericit cu zâna ta, sau să te întorci la mine.

Îl sărută mama pe Busuioc și-l bocește. El se apleacă și

bea din izvorul uitării și-ndată a uitat totul și a intrat așa ca într-o somnie. Se făcea că este călător și o caută pe zâna lui. De știut, nu știa de când bate drumurile. Atâta știa: trebuie s-ajungă la un capăt, că altfel moare de dor.

Cum umbla el așa pe un drum bătut de mii de oameni înaintea lui, i se face milă de dânsul, c-a picat așa necaz pe capul lui, și începe să plângă și să suspine:

— Mamă dragă, de ce m-ai mai născut pe lume, ca să fiu de jale și de amar?

Și iaca i se arată o fată tânără, frumoasă și plânsă, ca și dânsul, pe care o cunoștea. Fata aceea era mă-sa. Umbra ei de fată mai colinda pe drumurile acelea, care duceau spre Țara Visului.

— De ce plângi tu, feciorule? îl întreabă ea.

— Apoi, iaca plâng, că nu pot da de zâna din visurile mele.

— Am să te ajut ca să dai de zâna ta. Ai bătut destulă cale până acum, dragul meu! Oprește-te și te odihnește sub copacul acela și-ai să capeți povață în vis, cum am căpătat și eu.

Se oprește Busuioc sub copac și se odihnește. Îndată adoarme și i s-arată zâna, care-i spune:

— Acum vin cele două vămi, care ne despart. Dacă le vei trece, ajungi în țara mea. Lasă plânsul și suspinele și fii tare! Iaca, vine vama durerii, care-i cea dintâi.

Se ridică Busuioc de sub copac și pornește la drum. Și se face deodată o liniște mare, apoi feciorul prinde a auzi glasuri de oameni. Tot mai multe glasuri. După liniștea aceea, începură a-i țiui urechile. Auzea glasuri care-i spuneau toate durerile lumii, pe lângă care ale lui erau floare la ureche. „Vai de mine și de mine, ce vaier e pe lumea asta! spune Busuioc. Îmi vine să mă întorc, ca să nu mai aud jalea și amarul oamenilor!”

Când să se întoarcă însă, deodată îl seacă și-l arde și durerea lui. Atunci începe și el a se văieta și se duce înainte pe drumul lui, amestecându-și glasul cu celelalte

glasuri. Și merge el ce merge, văietându-se, și iarăși se face liniștea cea mare dinainte. „Aha, am trecut de vama întâia! Oare ce vine după dânsa?”

Nu trece mult și iarăși începe a auzi. Dar acum auzea cântece de dor. Auzea niște cântece așa de duioase, de i se topea inima:

Dor și dor și-atâta dor,
Doamne, bine-ar fi să mor
Decât aș arde de vie,
Pe drum la împărăție.
Să mă plâng că viețuiesc
Și-n toată clipa doresc.
Că de dorul cui știu eu,
Parcă stau pe jar: mereu
Și mă duc și tot mă duc;
De-atâta dor mă usuc…

Acesta era cântecul mâni-sa. I-a cunoscut glasul cei din tinerețe.

Ascultă Busuioc cântecele acelea de dor și i se face inima ca o bucată de ceară.

— Vai de mine și de mine, cât dor nestins mai este pe lumea asta! Îmi vine să mă întorc, ca să nu-mi mai frigă inima cântecele acestea.

Dar iarăși îl cuprinde dorul cel nestins, care-l poartă și pe el pe drumuri după zâna lui din vis, și merge mai departe. Își unește și el cu cântecele acelea de dor și cântecul lui. Acum se învățase și el a cânta:

Nu-i fecior
Fără de dor,
Dar nu-i dor ca dorul meu,
Că-mi stă pe inimă greu
Ca un munte
Și nu-i punte,
Ca s-ajung până la el,

Eu cu dorul singurel;
Singurel cu draga mea,
Să-mi sting dorul meu cu ea.

Cum a cântat Busuioc cântecul de dor, cum s-a făcut iarăși liniște mare. „Aha, am trecut și de vama a doua, de vama dorului. Oare ce mai vine?”

Acum vine vama dragostei; Busuioc aude un glas legănat de fată.

Când se uită el mai bine, o vede pe zâna lui din vis.

— Tu ești?

— Eu, Busuioc Făt-Frumos! Iaca, ai ajuns la mine. De aici începe Țara Visului și-ai să dai și tu vamă dragostei, ca și maică-ta. Ce-ai visat s-a împlinit. Răsplata este a ta. Eu sunt Zâna Visului. Fiecare fecior mă visează, dar numai unii ajung până la mine și se bucură. Atâta-i fericirea lor, ca și a fetelor care-l visează pe Făt-Frumos.

Busuioc a luat-o pe Zâna Visului de mână și i s-a uitat în ochi. Era fata pe care-o visase și după care plânsese. Bucuros, Busuioc a spus:

— Vama a treia e vama dragostei. Se vede că numai aici e fericirea oamenilor!

— Numai aici, dragule. Trăiește din plin ce-ai visat și ogoiește-ți dorul! Și maică-ta și l-a ogoit cu Făt-Frumos din vis și acela-i tatăl tău.

Și ținându-se de mână, Zâna Visului și Busuioc s-au îndreptat către niște curți mândre.

— Aici voi trăi visul meu frumos, zâna mea? a întrebat Busuioc.

— Aici. Vama a treia este cea mai mare. Vrei să treci de dânsa? ori nu!

— Nu vreau să trec.

— Atuncea să cauți să nu treci de vama dragostei! Hotarul este apa cea mare, pe care o vezi în depărtare. Dacă te scalzi într-însa, ești pierdut. Și maică-ta s-a scăldat și s-a întors acasă cu tine, ca o fată ce se găsea.

— Nu voi trece! a răspuns Busuioc.

Și s-au pus pe-un trai fericit ca-n vis. Timpul se oprise în loc și Busuioc nu mai știa pe ce lume-i. Zâna Visului îl prinsese drag și ținea la dânsul ca la ochii din cap. Dar las' că și Busuioc era fericit, că-și văzuse visul cel mai scump împlinit.

Și toate au mers de minune până într-o zi. Busuioc se primblase cu Zâna Visului și se giugiulise cu dânsa. Era o zi de vară călduroasă și Busuioc a vrut să se scalde în apa cea mare și lată.

— Nu te scălda, Busuioc, i-a spus, înspăimântată, Zâna Visului.

— Ba am să mă scald că mă topesc de căldură! De tine nu mă mai desparte nimeni pe lumea asta. Hai și te scaldă și tu cu mine!

— Lasă-mă măcar pe mine pe mal, ca să te scap de primejdie. Ai să mă vezi pe mal și-ai să te întorci la mine…

— Da nu-i nicio primejdie, draga mea, hai și ne-om scălda!

— Atuncea facă-ți-se voia, Făt-Frumos! Așa-i dat ca să se sfârșească orice vis în viața asta!

Și dezbrăcându-se amândoi, au intrat în apa cea mare și lată, ca să se scalde. Și apa aceea era apa aducerii-aminte, care despărțea Țara Visului de Țara Vieții. Cum a intrat Busuioc în apa cea rece, cum s-a trezit și și-a adus aminte de viața trăită cu mama lui. Și s-a înspăimântat tare și a strigat:

— Mamă dragă, ajută-mă! Du-mă înapoi în Țara Visului, că tare-s nefericit!

Și a văzut-o pe mama lui aplecată deasupra lui și căutându-i ochii, în care se fugăreau minunile din Țara Visului și a dragostei… Și era mama lui ofilită și bătrână după atâția ani de așteptare și de dor…

— Te-ai trezit, dragul mamei?

— Nu m-aș mai fi trezit, mamă!

— Te-ai scăldat în apa aducerii-aminte ca și mine, dragul

meu... De acum vei trăi și tu viața pe care am trăit-o și eu ca fată...

— Mamă dragă, de-acum sufletul meu nu mai are pace... Îmi vine să-mi fac seama...

— Apoi tu, dragul meu, n-ai auzit glasurile durerilor și cântecele de dor ale oamenilor? Te vei obișnui și tu cu durerea și-i purta și tu în viață dorul cel nestins, cum îl port și eu...

Și mai spune povestea că Busuioc, feciorul cel din flori, s-a dat cu viața, așa cum se dau oamenii, și-a trăit și el în lumea asta albă și neagră, s-a însurat cu o fată din Țara Vieții și a avut copii și, dacă n-a murit încă, apoi îi mai duce dorul Zânei Visului, cum i-l ducem și noi.

Iară eu, așa cum mi-a fost scris, v-am spus, oameni buni, o poveste, ori, un vis.

PETRU REZUȘ,
Dochița împărătița (Basme și poezii populare din Țara-de-sus),
1972.